

FİNANSAL HESAPLAR RAPORU

VERİ YÖNETİŞİMİ VE İSTATİSTİK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2023-IV

Finansal Hesaplar Nedir?

- Finansal hesaplar, bir ekonomideki varlık ve yükümlülük düzeyini uluslararası standartlar doğrultusunda sektörler ve finansal araçlara göre gösteren istatistiklerdir. Bu istatistikler; hanehalkının, finansal olmayan kuruluşların, finansal kuruluşların ve genel yönetimin ekonomik faaliyetleri sonucu oluşan finansal varlık ve yükümlülüklerinin yanı sıra sektörlerin birbirleri ve dünyanın geri kalanı ile ilişkilerini göstermektedir. Finansal hesaplar kapsamında üretilen kimden-kime matrisleri sektörler arası ilişkileri kredi, mevduat, menkul kıymet gibi finansal araç bazında göstererek kaynakların sektörler arası nasıl dağıtıldığına ilişkin göstergeler sunmaktadır.
- Finansal hesaplar; sektörlerin bilançolarından yararlanılarak üç aylık dönemler için hazırlanarak konsolide/konsolide olmayan stok ve işlem detayında yayımlanmaktadır.
- Finansal hesaplarda kullanılan bazı tanım ve sınıflamalar aşağıdaki gibidir:
 - **Toplam ekonomi (yurt içi yerleşikler):** Yurt içi yerleşik sektörlerin (finansal olmayan kuruluşlar, finansal kuruluşlar, genel yönetim, hanehalkı, hanehalkına hizmet veren kar amacı olmayan kuruluşlar) toplamından oluşmaktadır.
 - **Dünyanın Geri Kalanı (yurt dışı yerleşikler):** Bir yıldan fazla sürede yurt dışında yerleşik olan tüm gerçek ve tüzel kişilerdir. Finansal hesaplar kapsamında dünyanın geri kalanı sektörünün yurt içi yerleşikler ile yaptığı işlemler sonucu edindiği varlık ve yükümlülükler gösterilmektedir.
 - **Stok:** Dönem sonları itibarıyla finansal varlık ve yükümlülük düzeyini ifade etmektedir.
 - **Akım (dönemsel değişim):** İki dönem arasındaki stok farkını, işlem ve değerlendirme ayrımında göstermektedir.
 - **İşlem:** İlgili dönem için hesaplanan akım rakamından kur ve fiyatlardaki değişim nedeniyle oluşan değerlendirme etkisinin çıkarılması ile hesaplanır ve iki dönem arasındaki arındırılmış net değişimleri göstermektedir.
 - **Değerleme:** İlgili dönem içerisinde kur ve fiyat etkileri kaynaklı gerçekleşen değişimi ifade etmektedir.
 - **Konsolide/konsolide olmayan:** Konsolide verilerde sektör içi ve aynı sektör grubundaki alt sektörler arasındaki finansal ilişkiler netleştirilmektedir. Konsolide olmayan verilerde tüm işlemler brüt olarak gösterilmektedir. Konsolidasyon yapılmayan tek sektör "dünyanın geri kalanı"dır.
 - **Net finansal değer (net finansal pozisyon):** Finansal varlık toplamından (stoğundan) yükümlülük toplamının çıkarılması ile hesaplanmakta, pozitif ise sektörün nette alacaklı, negatif ise nette borçlu olduğunu göstermektedir.
 - **Net borç veren/net borç alan:** Finansal varlık ediniminden dış finansman kullanımı çıkarılarak hesaplanır. Sonucun pozitif olması sektörün **net borç veren**, negatif olması ise **net borç alan** konumunda olduğunu gösterir.
 - **Finansal varlık edinimi:** İlgili dönem için sektör bazında finansal varlık kalemleri için hesaplanan işlem tutarlarının toplamıdır.
 - **Dış finansman kullanımı:** İlgili dönem için sektör bazında yükümlülükler için hesaplanan toplam işlem tutarıdır.

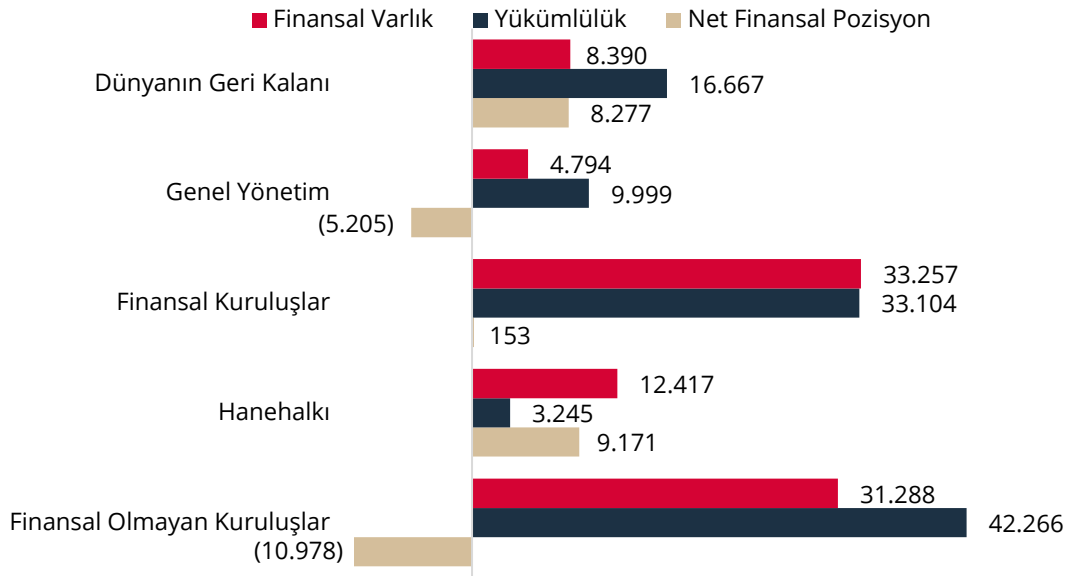
Finansal hesaplar yayınında kullanılan tanım, sınıflama ve hesaplama yöntemleri hakkında detaylı yöntemsel bilgi için: [Metaveri](#)

2023 4. Çeyrek Gelişmeleri- Özet

Sektörlere ilişkin finansal bilançolara göre, dönem sonu itibarıyla yurt içi yerleşik sektörlerin toplam finansal varlıkları 81,8 trilyon TL, yükümlülükleri ise 88,6 trilyon TL düzeyinde gerçekleşmiştir. 2023 dördüncü çeyreği itibarıyla gelişmeler aşağıda özetlenmiştir:

- Türkiye ekonomisinin toplam finansal varlık ve yükümlülükleri arasındaki farkın (net finansal değer) gayri safi yurt içi hasılaya (GSYİH) oranı bir önceki döneme göre 4,2 puan artarak %26,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Sektörlerde gerçekleşen net finansal işlemler incelendiğinde, bir önceki çeyrekte GSYİH'nin %1'i ile net borç veren konumunda olan toplam ekonomi bu çeyrekte GSYİH'nin %0,4'ü oranında net borç almıştır.

Grafik: Sektörler İtibarıyla Net Finansal Pozisyon, Stok (Milyar, TL)¹

Kaynak: TCMB.

Son Gözlem: 2023-IV

- Yurt içi ekonominin sektörel finansal bilançoları incelendiğinde, toplam ekonominin finansal borçlu pozisyonunda olduğu, hanehalkı ve dünyanın geri kalanının yurt içi diğer sektörlerden alacaklı, finansal olmayan kuruluşlar ve genel yönetimin ise diğer sektörlerle borçlu pozisyonda olduğu gözlenmiştir. Finansal kuruluşlar ise finansal aracılık rolü gereği dengeye yakın bir net finansal pozisyon yaratmıştır.
- Hanehalkı finansal varlıkları arasında para ve mevduat kalemi yaklaşık %66'lık pay ile öne çıkarken, yükümlülüklerin tamamına yakını kredilerden oluşmaktadır.
- Finansal olmayan kuruluşların finansal varlıkları ve yükümlülükleri içinde sırasıyla %65 ve %50'lik pay ile firmaların birbiri ile ticari işlemlerinden oluşan diğer alacaklar ve diğer borçlar kalemleri belirleyici olmuştur.
- Tüm sektörlerin borçluluk oranları diğer ülkeler ile karşılaştırıldığında, Türkiye'de yerleşik sektörlerin toplam borcunun düşük seviyede gerçekleştiği görülmektedir. Kredi ve borçlanma senetleri niteliğindeki toplam borcun GSYİH'ye oranı 2023 yılının son çeyreğinde %105 oranında gerçekleşerek önceki çeyreğe göre azalmıştır.

İçindekiler

Finansal Hesaplar Nedir?	1
2023 4. Çeyrek Gelişmeleri- Özet	2
I. Genel Değerlendirme	4
II. Toplam Ekonomi	5
III. Finansal Kuruluşlar	7
IV. Genel Yönetim	8
V. Firmalar (Finansal Olmayan Kuruluşlar)	9
VI. Hanehalkı	11
VII. Kimden-Kime Tabloları	12
VIII. Borçluluk Oranları ve Ülke Karşılaştırmaları	14

I. Genel Değerlendirme

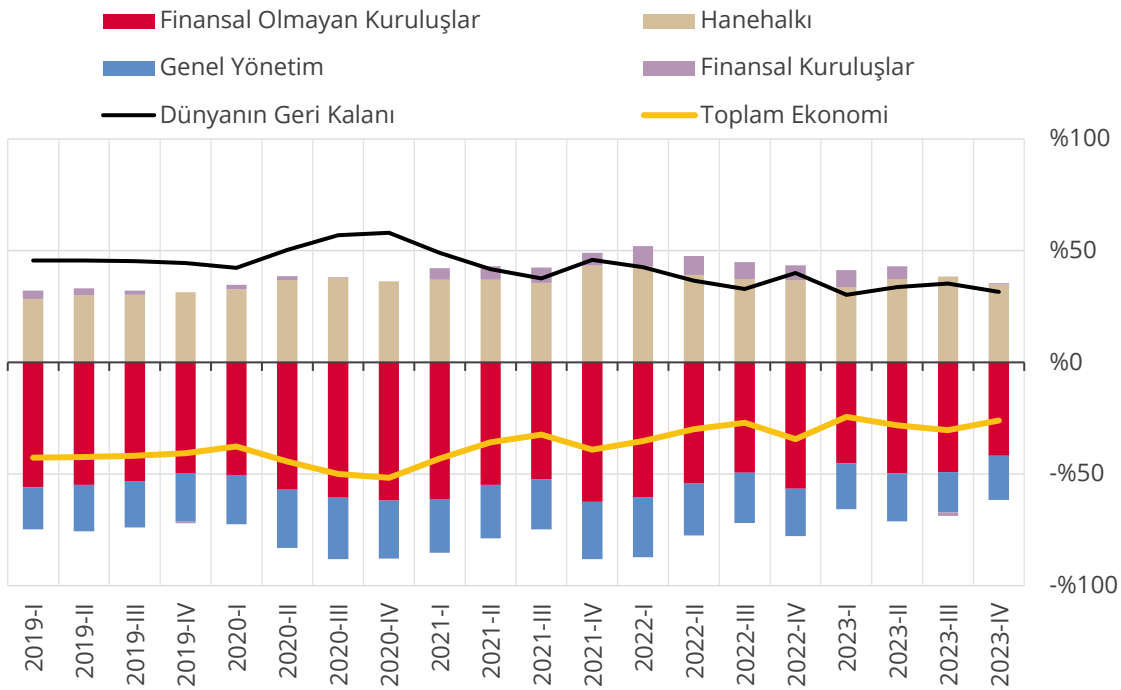
Tablo 1: Net Finansal Pozisyonun Sektörler İtibarıyla Dağılımı (Milyar TL)²

	Toplam Ekonomi	Finansal Olmayan Kuruluşlar	Finansal Kuruluşlar	Genel Yönetim	Hanehalkı	Dünyanın Geri Kalanı
Finansal Varlıklar	81.756	31.288	33.257	4.794	12.417	8.390
Yükümlülükler	88.615	42.266	33.104	9.999	3.245	16.667
Net Finansal Pozisyon	-6.859	-10.978	153	-5.205	9.171	8.277

Kaynak: TCMB

2023 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla yurt içi ekonominin sektörel finansal bilançoları incelendiğinde; toplam ekonominin finansal borçlu pozisyonunda olduğu, hanehalkı ve dünyanın geri kalanının yurt içi sektörlerden alacaklı, finansal olmayan kuruluşlar ve genel yönetimin ise diğer sektörlerle borçlu pozisyonda olduğu gözlenmiştir. Finansal kuruluşlar sektörü ise finansal aracılık rolü gereği dengeye yakın bir net finansal değer yaratmıştır (Tablo 1, Grafik 1).

Grafik 1: Net Finansal Pozisyonun (Stok) GSYİH'ye Oranı, Sektörler İtibarıyla (%)³

Kaynak: TCMB, TÜİK.

Son Gözlem: 2023-IV

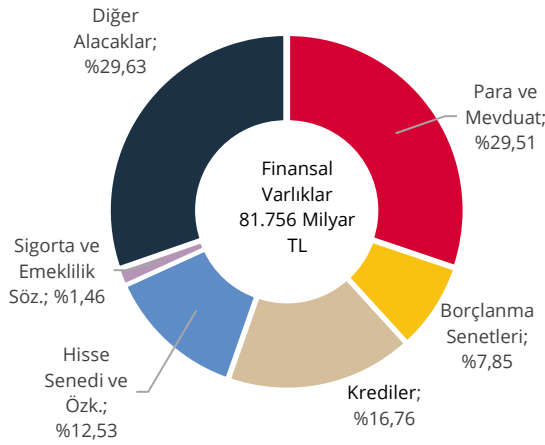
² Metodoloji gereği, parasal altının karşı sektörü bulunmadığı için toplam yurt içi ekonominin net finansal değeri ile dünyanın geri kalanının net finansal değeri arasında söz konusu tutar kadar fark olmaktadır. Dünyanın geri kalanı, Uluslararası Yatırım Pozisyonu İstatistikleri ile uyumlu olacak şekilde, yurt dışı yerleşiklik ilkesi çerçevesinde raporlanmıştır.

³ Hanehalkı sektörü, hanehalkına hizmet veren kar amacı olmayan kuruluşları da kapsamaktadır.

II. Toplam Ekonomi

Toplam ekonominin finansal varlıkları; 2023 yılı dördüncü çeyreklik döneminde bir önceki döneme göre 7.210 milyar TL artış göstererek 81.756 milyar TL düzeyine yükselmiştir (Grafik 2). İki çeyrek arasındaki artışın 6.707 milyar TL'si işlem kaynaklı, 502 milyar TL'si ise varlıklardaki değerlemeden kaynaklıdır. Para ve mevduatlarda kur kaynaklı 718 milyar TL, kredilerde 326 milyar TL, borçlanma senetlerinde kur ve fiyat kaynaklı 270 milyar TL pozitif yönlü değerlendirme bulunurken, hisse senetleri varlıklarında fiyat kaynaklı 1.265 milyar TL negatif yönlü değerlendirme gerçekleşmiştir (Grafik 3).

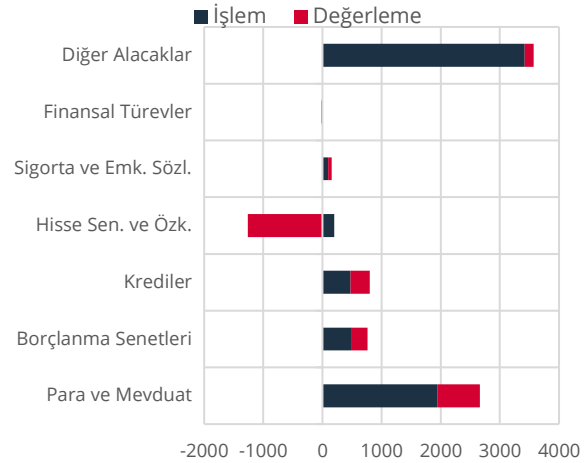
Grafik 2: Finansal Varlıkların Araç Dağılımı, Stok (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 3: Finansal Varlıklar, Akım (Milyar TL)

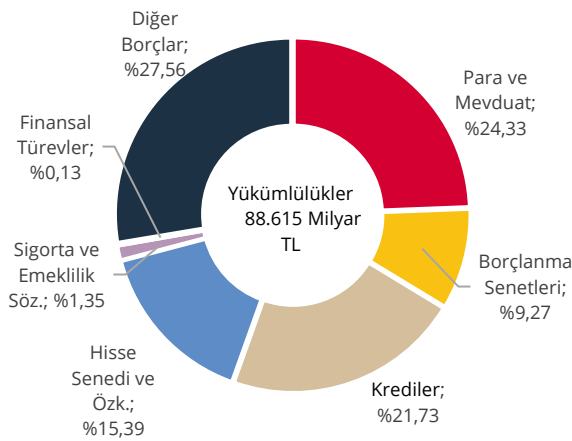

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Toplam ekonominin finansal yükümlülükleri; 2023 yılı dördüncü çeyreklik döneminde bir önceki döneme göre 7.197 milyar TL artış göstererek 88.615 milyar TL düzeyine yükselmiştir (Grafik 4). İki çeyrek arasındaki artışın 6.741 milyar TL'si işlem kaynaklı, 456 milyar TL'si ise yükümlülüklerdeki değerlemeden kaynaklıdır. Değerleme etkisi; mevduatlarda kur kaynaklı 525 milyar TL, kredilerde 726 milyar TL, borçlanma senetlerinde ise fiyat ve kur kaynaklı 305 milyar TL olarak pozitif yönlü gerçekleşirken, hisse senetleri ve özkaynaklarda fiyat kaynaklı 1.362 milyar TL negatif yönlü değerlendirme gerçekleşmiştir (Grafik 5).

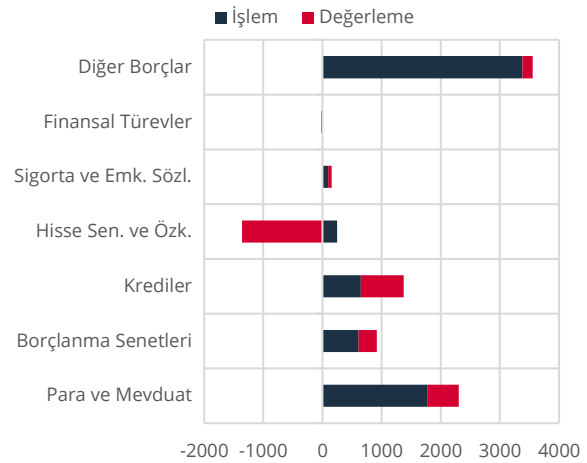
Grafik 4: Yükümlülüklerin Araç Dağılımı, Stok (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 5: Yükümlülükler, Akım (Milyar TL)

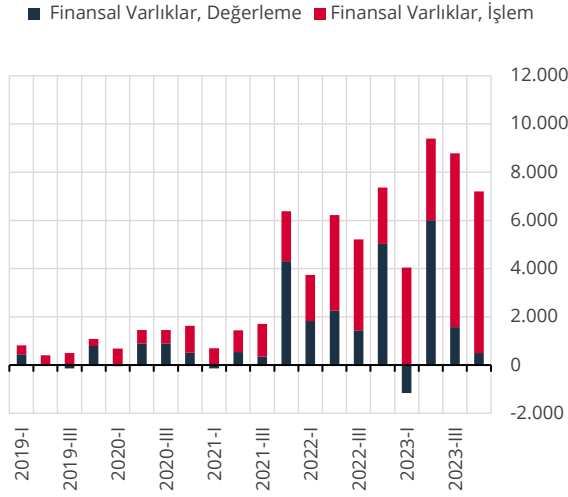

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Yılın son çeyreğinde varlık ve yükümlülüklerdeki değişim büyük ölçüde işlem kaynaklı gerçekleşirken; değerlendirme etkisinin özellikle yılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde etkili olduğu, bu çeyrekte ise etkisinin azaldığı görülmektedir (Grafik 6-7).

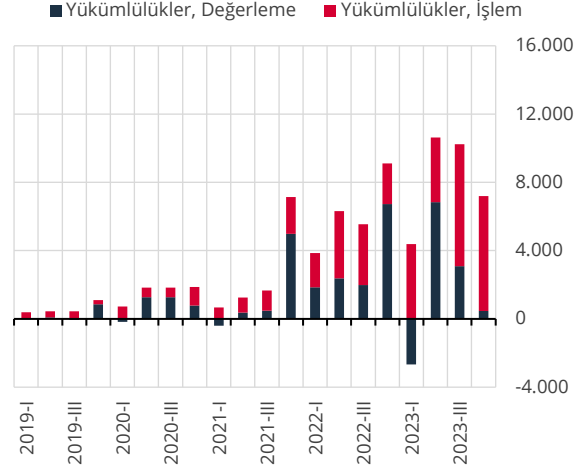
Grafik 6: Toplam Ekonomi Finansal Varlıklar Dönemsel Değişim (Milyar TL)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 7: Toplam Ekonomi Yükümlülükler Dönemsel Değişim (Milyar TL)

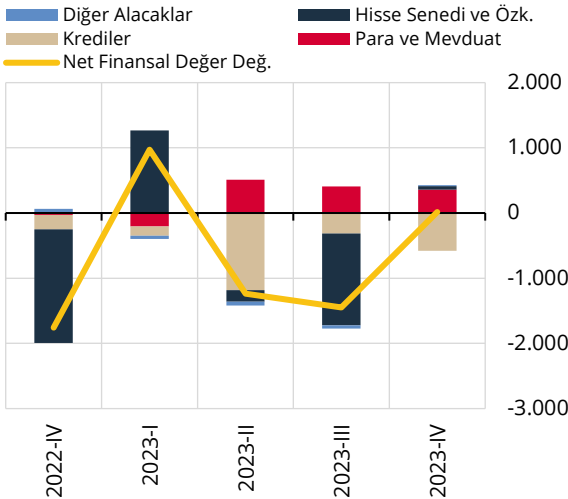

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Toplam ekonominin net finansal pozisyonu 2023 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki döneme göre 13 milyar TL artmıştır. Net finansal pozisyondaki değişimde, toplam ekonominin para ve mevduat, hisse senedi ve özkaynak ile diğer alacaklar kalemleri net değişimi varlık yönlü, krediler kalemi net değişimi ise yükümlülük yönlü etkili olmuştur (Grafik 8). Sektörün borçlarının GSYİH'ye oranı %105, toplam finansal varlıklara oranı ise %34 seviyesinde gerçekleşmiştir (Grafik 9).

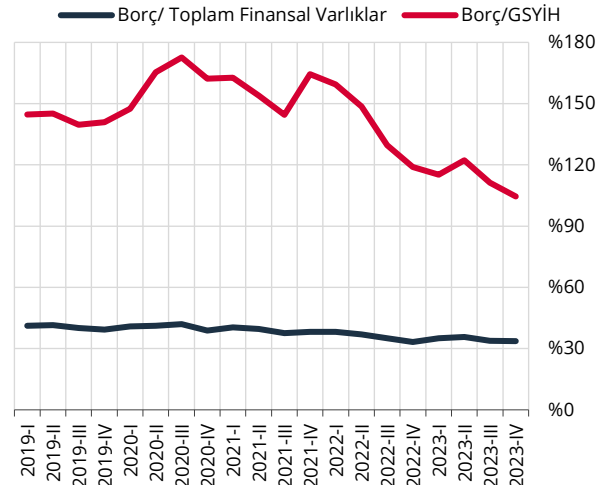
Grafik 8: Toplam Ekonomi Net Finansal Pozisyon Değişimi (Milyar TL)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 9: Toplam Ekonomi Borcu* (%)

Kaynak: TCMB

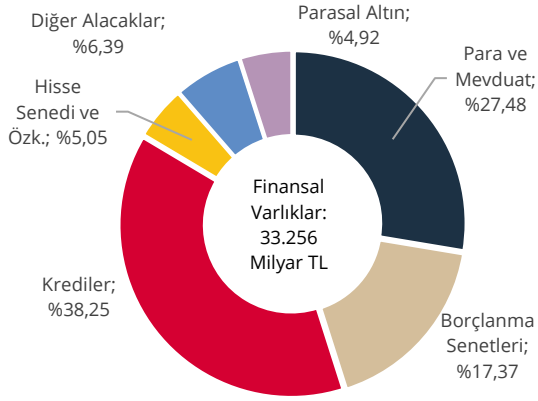
Son Gözlem: 2023-IV

Dipnot: Borçlar; krediler ve borçlanma senetlerinden oluşmaktadır.

III. Finansal Kuruluşlar

Finansal kuruluşların finansal varlıkları 2023 yılı dördüncü çeyreklik döneminde bir önceki döneme göre 3.327 milyar TL artış göstermiş ve 33.256 milyar TL olmuştur (Grafik 10). Söz konusu artış 1.257 milyar TL değerleme artışı ile birlikte, 2.071 milyar TL işlem artışından kaynaklanmıştır (Grafik 11).

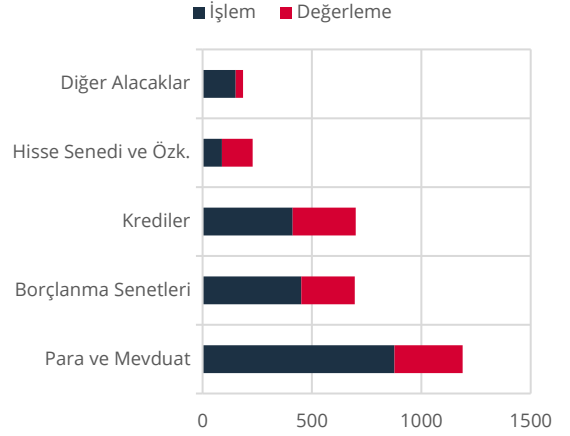
Grafik 10: Finansal Varlıkların Araç Dağılımı, Stok (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 11: Finansal Varlıklar, Akım (Milyar TL)

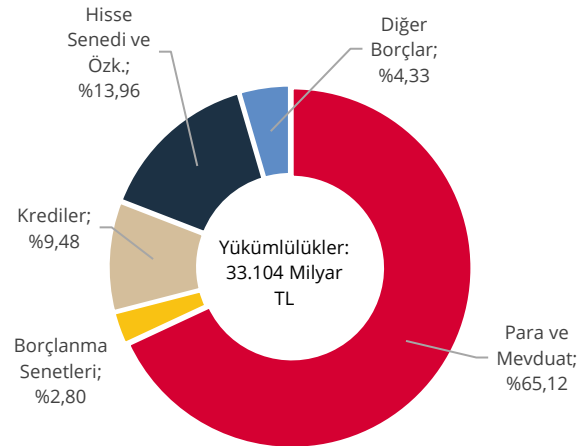

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Finansal kuruluşların yükümlülükleri ise aynı dönemde 2.809 milyar TL artış göstermiş olup, 33.104 milyar TL düzeyine yükselmiştir (Grafik 12). Bu artışın 894 milyar TL'si değerlendirme, 1.915 milyar TL'si ise işlem kaynaklıdır (Grafik 13).

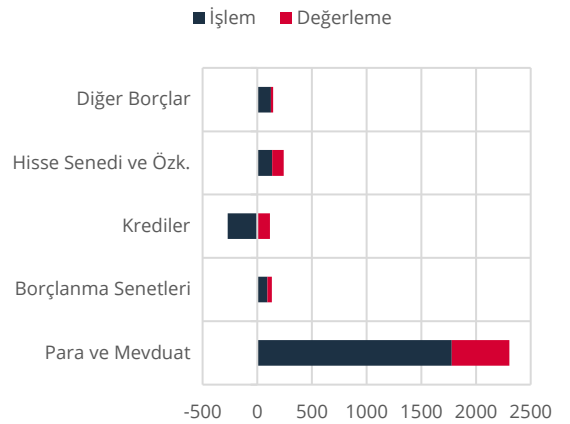
Grafik 12: Yükümlülüklerin Araç Dağılımı, Stok (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 13: Yükümlülükler, Akım (Milyar TL)

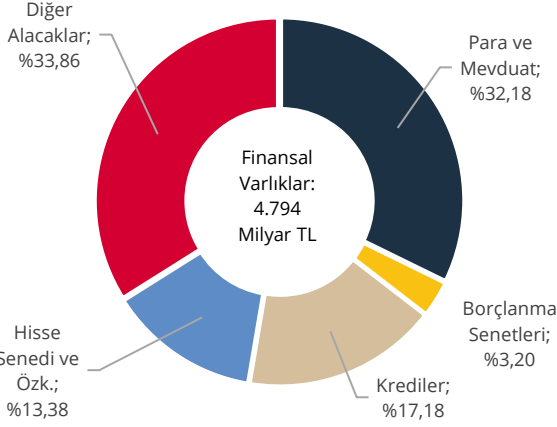
Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

IV. Genel Yönetim

Genel yönetimin finansal varlıkları 2023 yılı dördüncü çeyreklik döneminde bir önceki döneme göre 773 milyar TL artış göstererek 4.794 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir (Grafik 14). Söz konusu artış 121 milyar TL değerleme artışı ile birlikte, 652 milyar TL işlem artışından kaynaklanmıştır (Grafik 15).

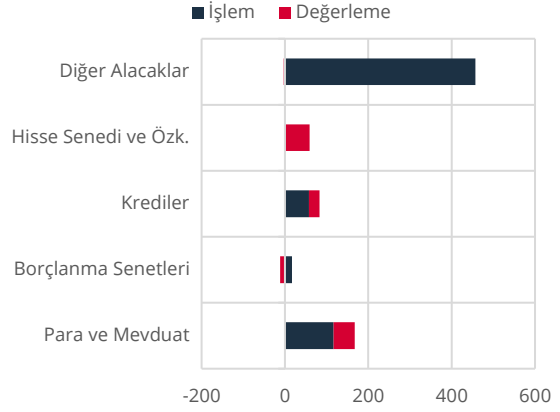
Grafik 14: Finansal Varlıkların Araç Dağılımı, Stok (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 15: Finansal Varlıklar, Akım (Milyar TL)

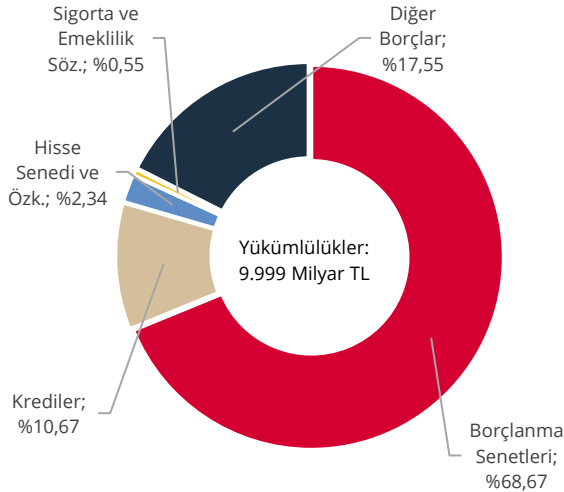

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Genel yönetimin yükümlülükleri ise aynı dönemde 1.880 milyar TL artış göstermiş olup, 9.999 milyar TL düzeyine yükselmiştir (Grafik 16). Bu artışın 380 milyar TL'si değerleme, 1.499 milyar TL'si ise işlem kaynaklıdır (Grafik 17).

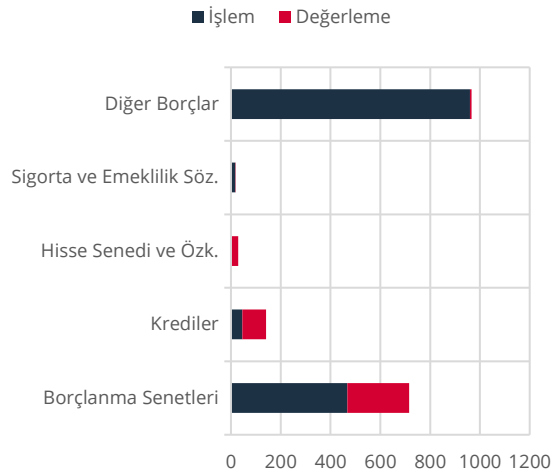
Grafik 16: Yükümlülüklerin Araç Dağılımı, Stok (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 17: Yükümlülükler, Akım (Milyar TL)

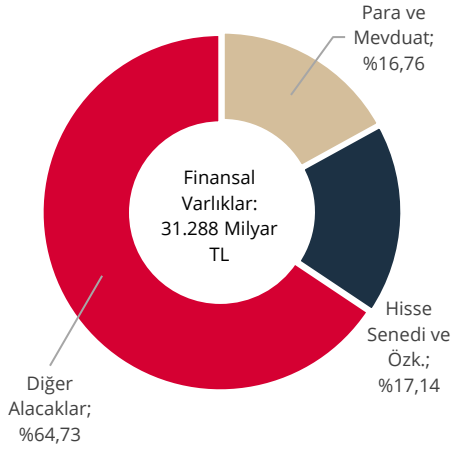
Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

V. Firmalar (Finansal Olmayan Kuruluşlar)

Finansal olmayan kuruluşların finansal varlıkları 2023 yılı dördüncü çeyreklik döneminde bir önceki döneme göre 2.285 milyar TL artış göstermiş ve 31.288 milyar TL olmuştur (Grafik 18). Söz konusu değişimde değerlendirme kaynaklı 1.054 milyar TL'lik azalış ile birlikte, 3.338 milyar TL işlem kaynaklı artışı etkili olmuştur (Grafik 19).

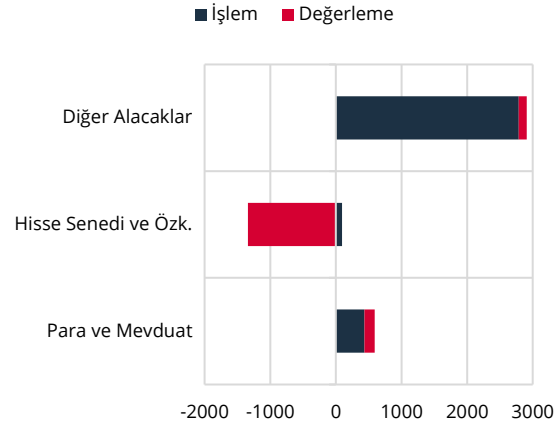
Grafik 18: Finansal Varlıkların Araç Dağılımı, Stok (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 19: Finansal Varlıklar, Akım (Milyar TL)

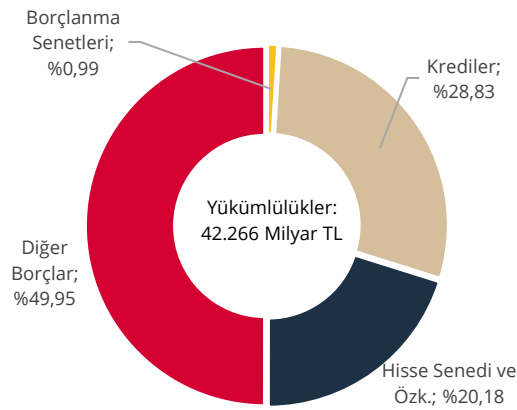

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Finansal olmayan kuruluşların yükümlülükleri ise aynı dönemde 2.144 milyar TL artış göstermiş olup, 42.266 milyar TL düzeyine yükselmiştir (Grafik 20). Bu değişimde değerlendirme kaynaklı 819 milyar TL'lik azalış ile, işlem kaynaklı 2.964 milyar TL'lik artış etkili olmuştur (Grafik 21).

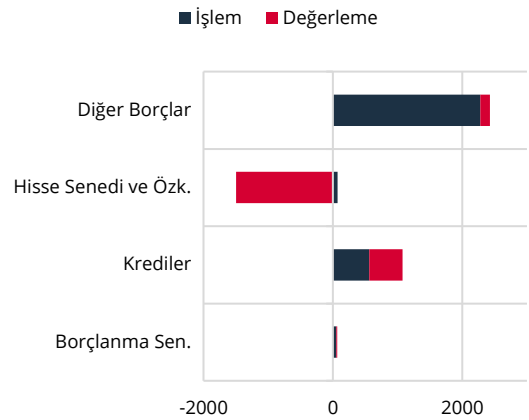
Grafik 20: Yükümlülüklerin Araç Dağılımı, Stok (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 21: Yükümlülükler, Akım (Milyar TL)

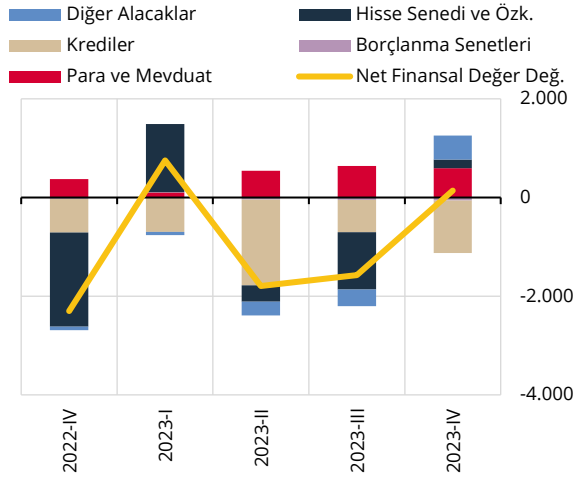

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Finansal olmayan kuruluşların net finansal pozisyonu 2023 yılı dördüncü çeyreğinde bir önceki döneme göre 140 milyar TL artmıştır. Bu artışta para ve mevduatlar, diğer alacaklar ile hisse senetleri ve özkaynaklar kalemleri net değişimi varlık yönlü; krediler kalemi net değişimi ise yükümlülük yönlü etkili olmuştur (Grafik 22). Sektörün borçlarının GSYİH'ye oranı %48, toplam finansal varlıklara oranı ise %40 seviyesinde gerçekleşmiştir (Grafik 23).

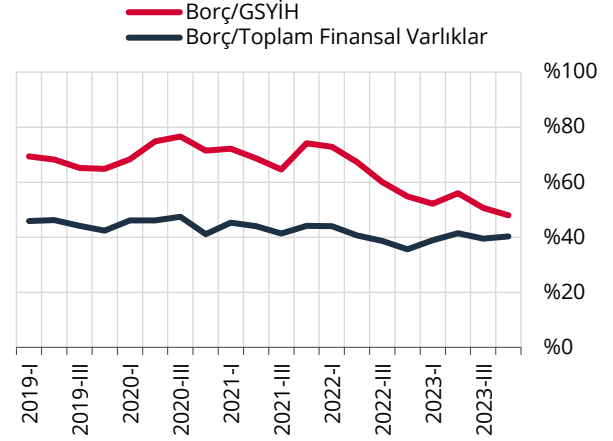
Grafik 22: Finansal Olmayan Kuruluşlar Net Finansal Pozisyon Değişimi (Milyar TL)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 23: Finansal Olmayan Kuruluşların Borcu* (%)

Kaynak: TCMB, TÜİK.

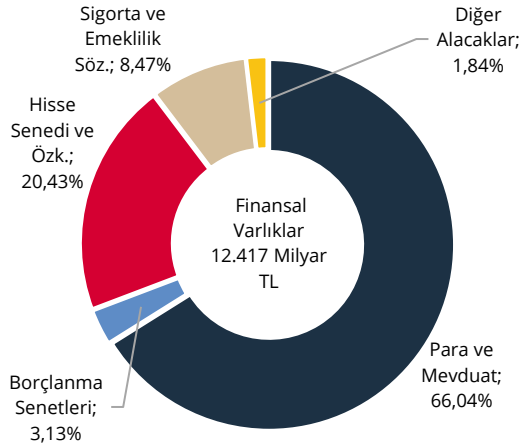
Son Gözlem: 2023-IV

Dipnot: Borçlar; krediler ve borçlanma senetlerinden oluşmaktadır.

VI. Hanehalkı

Hanehalkı finansal varlıkları; 2023 yılı dördüncü çeyreklik döneminde bir önceki döneme göre 813 milyar TL artış göstererek 12.417 milyar TL düzeyine yükselmiştir (Grafik 24). İki çeyrek arasındaki artışın 632 milyar TL'si işlem kaynaklı, 181 milyar TL'si ise varlıklardaki değerlemeden kaynaklıdır. Mevduatlarda kur kaynaklı 197 milyar TL pozitif değerleme ve 498 milyar TL tutarında işlem bulunmaktadır (Grafik 25).

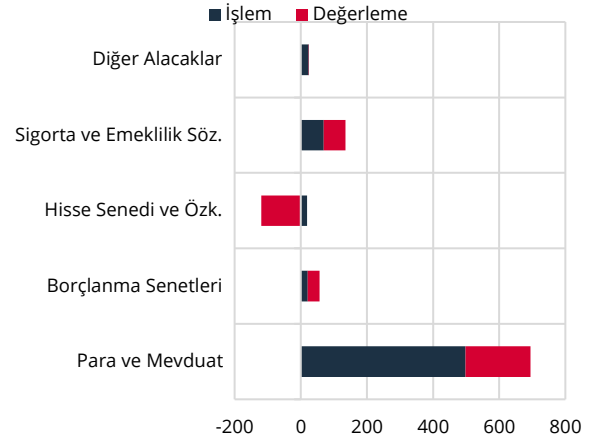
Grafik 24: Finansal Varlıkların Araç Dağılımı, Stok (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 25: Finansal Varlıklar, Akım (Milyar TL)

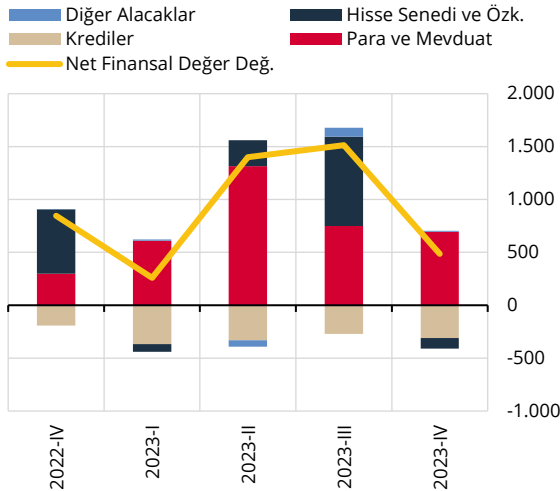

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Hanehalkı yükümlülükleri aynı dönemde bir önceki döneme göre 327 milyar TL artış göstermiş, bu artışın tamamına yakını işlem kaynaklı olarak gerçekleşmiştir. Sonuç olarak sektörün net finansal pozisyonu, 2023 yılı dördüncü çeyreğinde para ve mevduatlardaki artış kaynaklı 485 milyar TL artış göstermiştir (Grafik 26). Hanehalkı borçluluğuna ilişkin göstergelere bakıldığında; hanehalkı borcunun GSYİH'ye oranı (%11) yatay seyredirken, borcun toplam finansal varlıklara oranı (%24) bir önceki döneme göre bir miktar artmış, borcun harcanabilir gelire oranı ise (%28) düşüş eğilimini sürdürmüştür (Grafik 27).

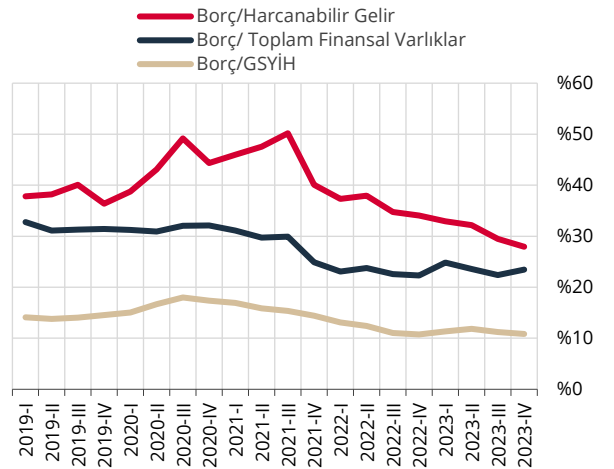
Grafik 26: Hanehalkı Net Finansal Pozisyon Değişimi (Milyar TL)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

Grafik 27: Hanehalkı Borcu (%)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

VII. Kimden-Kime Tabloları

Kredi, mevduat ve borçlanma senetleri kalemleri için derlenen kimden-kime matrisleri ışığında ekonomik sektörler arası ilişkiler aşağıda incelenmiştir.

VII.I. Krediler

Kredilerin kimden-kime matrisleri incelendiğinde, 2023 yılı dördüncü çeyreğinde en büyük bağlantı, finansal olmayan kuruluşlar ile parasal ve finansal kuruluşlar arasında gerçekleşmiş, parasal ve finansal kuruluşlar toplamda 12.037 milyar TL tutarında kredi kullanmış, bunun 8.737 milyar TL'lik kısmını finansal olmayan kuruluşlara ve 2.797 milyar TL'lik kısmını hanehalkına vermiştir. Yurt içi sektörler tarafından dünyanın geri kalanından 5.878 milyar TL'lik kredi kullanılmış, bunun 2.931 milyar TL'lik kısmını finansal olmayan kuruluşlar, 1.902 milyar TL'lik kısmını ise parasal ve finansal kuruluşlar kullanmıştır (Grafik 28).

Grafik 28: Krediler, Kimden-Kime (Milyar TL)

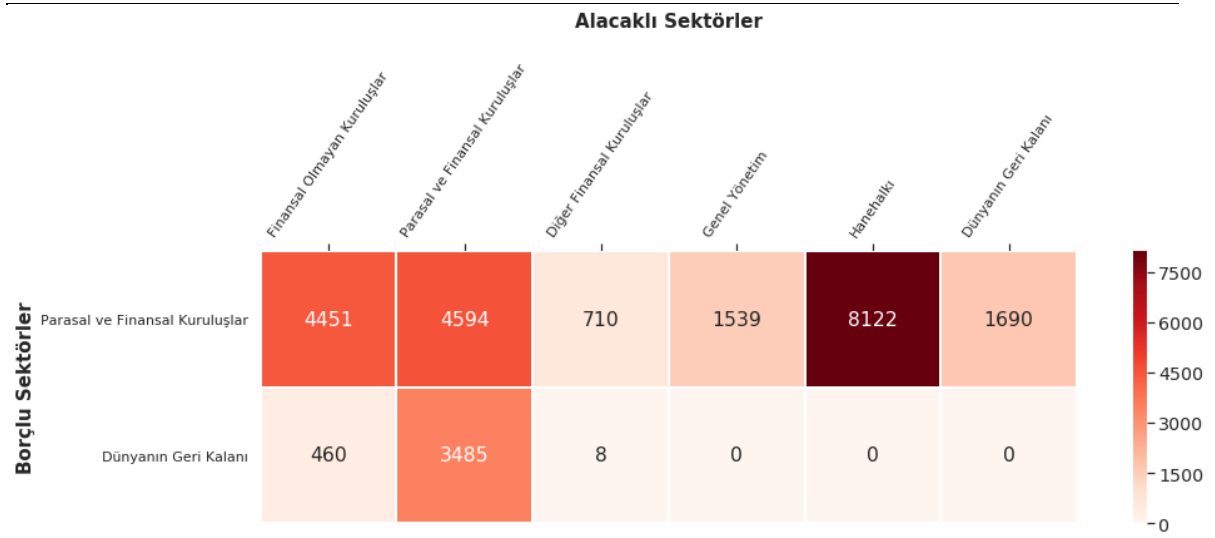

Kaynak: TCMB

Son Gözlem:2023-IV

VII.II. Mevduatlar

2023 yılı dördüncü çeyreğinde, açılan toplam 25.060 milyar TL'lik mevduatın 21.107 milyar TL'lik kısmı parasal ve finansal kuruluşlarda, 3.953 milyar TL'lik kısmı ise dünyanın geri kalanında açılmıştır. Parasal ve finansal kuruluşlarda açılan mevduatın büyük bölümü hanehalkına (8.122 milyar TL), finansal olmayan kuruluşlara (4.451 milyar TL) ve parasal ve finansal kuruluşlara (4.594 milyar TL) aittir. Dünyanın geri kalanında tutulan mevduatın önemli bir bölümü ise parasal ve finansal kuruluşlar (3.485 milyar TL) tarafından açılmıştır (Grafik 29).

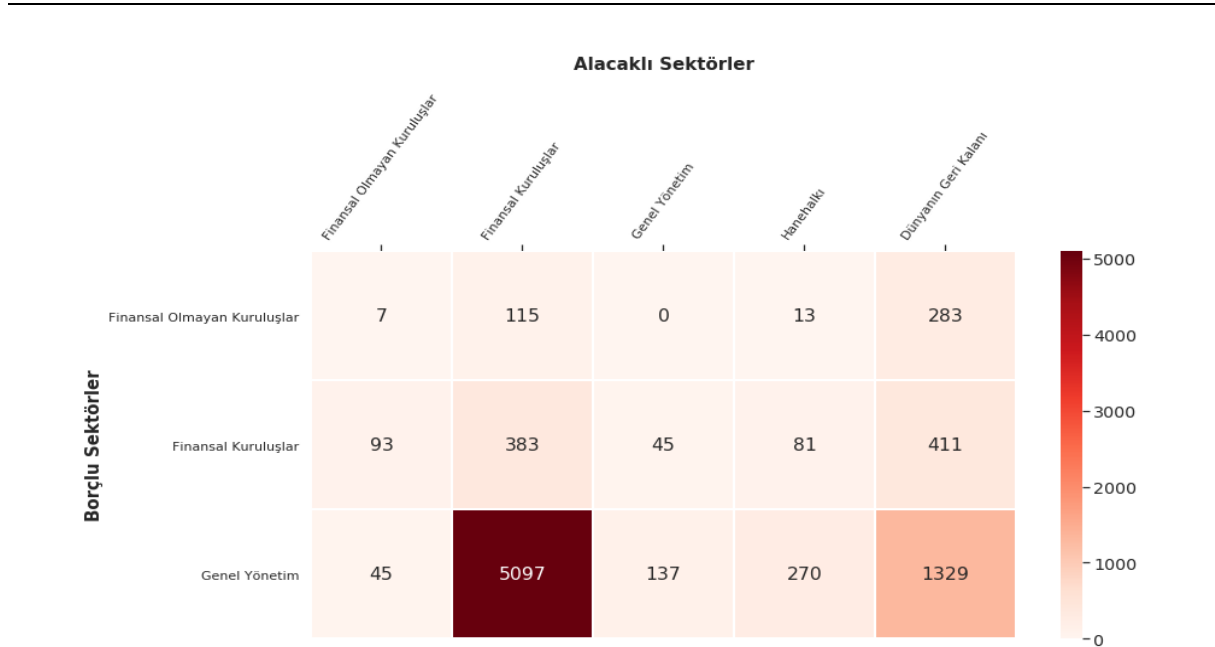
Grafik 29: Mevduat, Kimden-Kime (Milyar TL)

Kaynak: TCMB

Son Gözlem: 2023-IV

VII.III. Borçlanma Senetleri

2023 yılı dördüncü çeyreğinde, toplam stok 8.310 milyar TL'lik borçlanma senedinin 6.879 milyar TL'lik kısmı genel yönetim, 1.013 milyar TL'lik kısmı ise finansal kuruluşlar, 418 milyar TL'lik kısmı ise finansal olmayan kuruluşlar tarafından ihraç edilmiştir. Genel yönetim tarafından ihraç edilen borçlanma senetlerinin büyük bölümü finansal kuruluşlar (5.097 milyar TL) ve dünyanın geri kalanı (1.329 milyar TL) tarafından alınmıştır (Grafik 30).

Grafik 30: Borçlanma Senetleri, Kimden-Kime (Milyar TL)⁴

Kaynak: TCMB

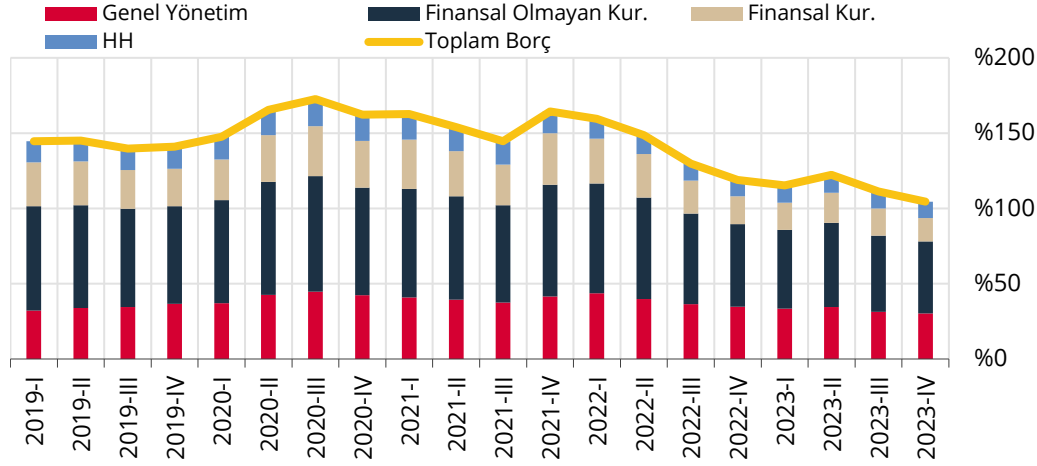
Son Gözlem: 2023-IV

⁴ Borçlanma senetleri kimden-kime matrisi menkul kıymet istatistikleri veri tabanından yararlanılarak derlenmiştir.

VIII. Borçluluk Oranları ve Ülke Karşılaştırmaları

Yurt içinde yerleşik sektörlerin kullandıkları krediler ve ihraç ettikleri borçlanma senetlerinin toplamından oluşan finansal hesaplar tanımlı toplam borcun GSYİH'ye oranı, 2023 yılı dördüncü çeyreğinde %105 seviyesinde gerçekleşmiştir (Grafik 31).

Grafik 31: Sektörlerin Toplam Borcu/GSYİH* (%)

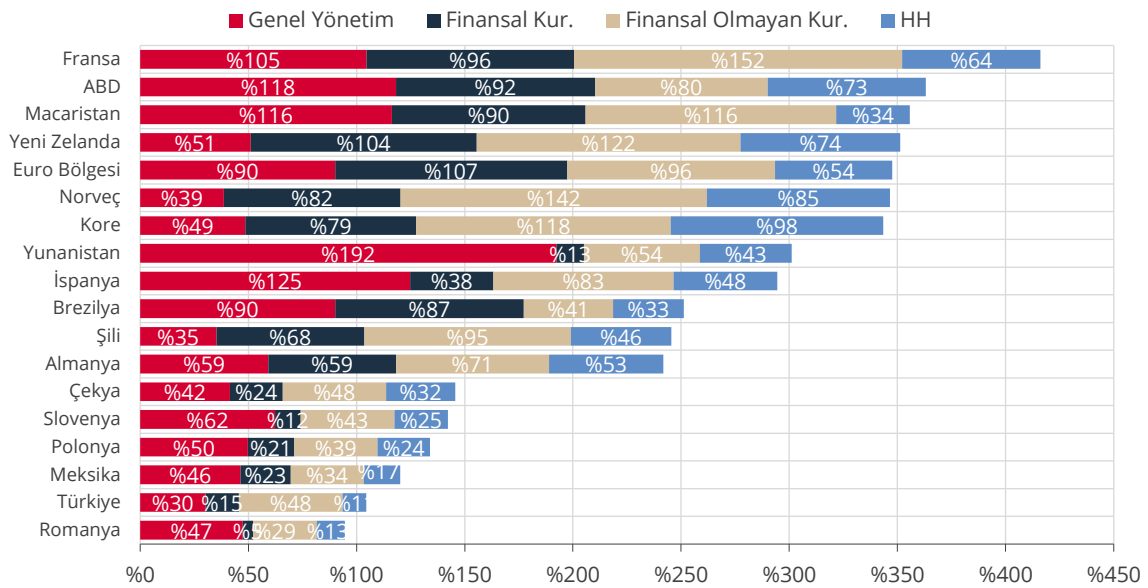
Kaynak: TCMB, TÜİK.

Son Gözlem: 2023-IV

(* Borçlar; krediler ve borçlanma senetlerinden oluşmaktadır.)

Tüm sektörlerin borçluluk oranları diğer ülkeler ile karşılaştırıldığında; 2023 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla Türkiye'de yerleşik sektörlerin toplam borcunun düşük seviyede gerçekleştiği görülmektedir (Grafik 32).

Grafik 32: Borç/GSYİH Ülke Karşılaştırması, Sektörler İtibarıyla* (%)

Kaynak: TCMB, TÜİK, OECD.

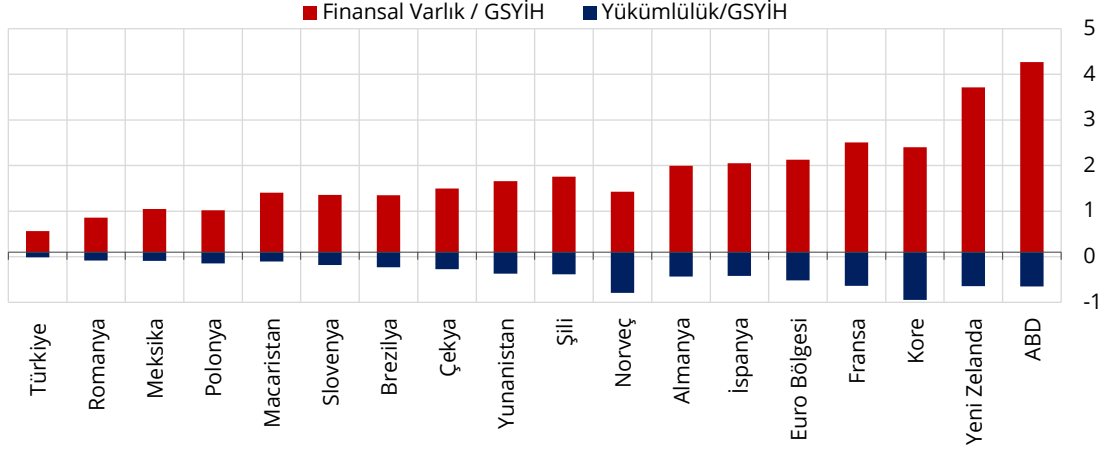
Son Gözlem: 2023-IV

(* Borçlar; krediler ve borçlanma senetlerinden oluşmaktadır.)

Dipnot: Diğer ülke verileri 2023 III. Çeyrek itibarıyla.

Hanehalkı finansal varlıklarının GSYİH'ye oranı 2023 yılı son çeyreği itibarıyla yaklaşık %46 seviyesindedir. Eşdeğer gelişmekte olan ülkelerde söz konusu oran %75 (Romanya) ile %166 (Şili) arasında değişirken, örnekleme dahil edilen gelişmiş ülkelerde ise bu oranın daha da yükseldiği görülmektedir. Hanehalkı yükümlülüklerinin GSYİH'ye oranına bakıldığında ise; 2023 yılının dördüncü çeyreğinde Türkiye'nin %11 ile karşılaştırma yapılan ülkeler arasında borçluluk düzeyi en düşük ülke olduğu görülmektedir (Grafik 33).

Grafik 33: Hanehalkı Ülke Karşılaştırması

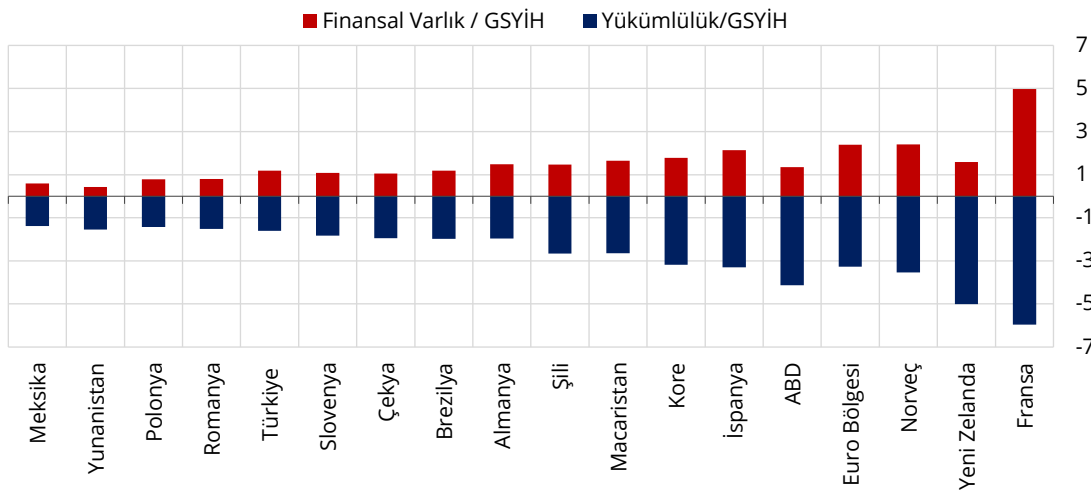
Kaynak: TCMB, TÜİK, OECD.

Son Gözlem: 2023-IV

Dipnot: Diğer ülke verileri 2023 III. Çeyrek itibarıyladır.

Finansal olmayan kuruluşların toplam finansal varlıklarının GSYİH'e oranı 2023 yılı son çeyreği itibarıyla %119 seviyesindedir. Örnekleme alınan gelişmekte olan ülkeler arasında bu oranın %42 (Yunanistan) ile %165 (Macaristan) arasında değiştiği görülmektedir. Yükümlülüklerin GSYİH'ye oranlarına bakıldığında ise; Türkiye'nin %161 borçluluk oranı ile düşük ülkeler arasında yer aldığı görülmektedir (Grafik 34).

Grafik 34: Finansal Olmayan Kuruluşlar Ülke Karşılaştırması

Kaynak: TCMB, TÜİK, OECD.

Son Gözlem:2023-IV

Dipnot: Diğer ülke verileri 2023 III. Çeyrek itibarıyladır.